

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

10 ноември 1992 година*

„Френско-испанско споразумение за защита на указанията за произход и наименованията за произход – Съвместимост с правилата за свободно движение на стоки”

По дело С-3/91

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от Cour d'Appel, Montpellier (Франция) в производството, висящо пред този съд между

Exportur SA

и

LOR SA и Confiserie du Tech

относно тълкуването на членове 30, 34 и 36 от Договора с цел преценка на съвместимостта на тези разпоредби със Споразумението между Френската република и Испанската държава от 27 юни 1973 г. за защита на наименованията за произход, указанията за произход и наименованията на определени стоки,

СЪДЪТ,

в състав: г-н О. Due, председател, г-н С. N. Kakouris, г-н G. C. Rodríguez Iglesias и г-н М. Zuleeg (председатели на състав), г-н G. F. Mancini, г-н R. Joliet, г-н F. A. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н F. Grévisse, г-н М. Diez de Velasco и г-н Р. J. G. Картеун, съдии,

генерален адвокат: г-н С.О. Lenz,

секретар: г-н М. D. Triantafyllou, администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

- за LOR SA и Confiserie du Tech, от адв. F. Greffe, от адвокатска колегия на Париж;
- за германското правителство, от г-н J. Karl, Regierungsdirektor във Федералното министерство на икономиката, в качеството на представител;
- за испанското правителство, от г-н А. J. Navarro Gonzales, генерален директор по правната и институционална координация с Общността, и от г-жа G. Calvo Díaz,

* Език на производство то: френски.

Abogado del Estado, в правната служба пред Съда на Европейските общности, в качеството на представители;

- за правителството на Обединеното кралство, от г-н J. E. Collins, от Treasury Solicitor's Department, и от г-жа E. Sharpston, Barrister, в качеството на представители;

- за Комисията, от г-н R. Wainwright, правен съветник, в качеството на представител, предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Exportur SA, за което се явяват адв. J. Villaseque, от адвокатската колегия на Pyrénées orientales, и адв. Mitchell, от адвокатска колегия на Париж, на LOR SA и Confiserie du Tech, за които се явява адв. N. Voespflug, от адвокатска колегия на Париж, на германското правителство, за което се явява г-н A. von Muehlendahl, Ministerialrat във Федералното министерство на правосъдието, на испанското правителство, на правителството на Обединеното кралство и на Комисията, за която се явяват г-н R. Wainwright, в качеството на представител и адв. H. Lehman, от адвокатска колегия на Париж, на съдебното заседание от 23 януари 1992 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 18 март 1992 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 6 ноември 1990 г., получено в Съда на 3 януари 1991 г., Cour d'Appel, Montpellier (Апелативният съд, Montpellier) поставя по силата на член 177 от Договора за ЕИО два преюдициални въпроса относно тълкуването на членове 30, 34 и 36 от Договора за ЕИО, във връзка със защитата на испанските географски наименования във Франция.

2. Тези въпроси възникват в рамките на спор между Société des Entreprises exportatrices de Tourons de Jijona (наричано по-нататък „Exportur“), установено в Jijona (провинция Alicante), и дружествата LOR и Confiserie du Tech, и двете установени в Perpignan за използването за произвеждани от последните във Франция бонбони на наименованията „Alicante“ и „Jijona“, които са имена на испански градове.

3. Дружествата LOR и Confiserie du Tech произвеждат и продават сладкарски изделия в Perpignan, първото като „touron Alicante“ и „touron Jijona“, а второто като „touron catalan вид Alicante“ и „touron catalan вид Jijona“.

4. По силата на член 3 от Споразумението между Френската република и Испанската държава от 27 юни 1973 г. за защита на наименованията за произход, указанията за произход и наименованията на определени стоки, подписано в Мадрид на 27 юни 1973 г., (Journal officiel de la République française от 18 април 1973 г., стр. 4011, наричано по-нататък „Френско-испанското споразумение“) предвижда, че

наименованията „Turrón de Alicante” и „Turrón de Jijona” са запазени изключително за испански изделия или стоки на територията на Френската република, и могат да бъдат използвани единствено при предвидените в законодателството на Испанската държава условия. Съгласно член 5, параграф 2 от същото споразумение това правило се прилага дори когато въпросните наименования са придружени от думи като „стил”, „тип” или „вид”.

5. Като се позовава на Френско-испанското споразумение, Exportur се опитва безуспешно да получи от съдията по обезпечителното производство, а впоследствие и от Tribunal de commerce, Perpignan (Търговски съд, Perpignan), забрана двете френски предприятия да използват оспорваните испански наименования. Exportur обжалва решението на Tribunal de commerce, Perpignan, пред Cour d'Appel, Montpellier.

6. Предвид своята несигурност в тълкуването на членове 30, 34 и 36 от Договора, Cour d'Appel, Montpellier решава да спре производството и да постави на Съда следните въпроси:

„1) Трябва ли членове 30 и 34 от Договора за ЕИО да се тълкуват в смисъл, че забраняват прилагането на мерките за защита на наименованията за произход и на указанията за произход, предвидени във Френско-испанското споразумение от 27 юни 1973 г., по-специално наименованията за произход Alicante или Jijona за сладкарските изделия Tourons?”

2) При положителен отговор, трябва ли член 36 от Договора да се тълкува в смисъл, че позволява закрилата на тези наименования?”

7. За по-широко изложение на фактите по спора по главното производство, на хода на производството, както и на представените пред Съда писмени становища се прави препратка към доклада от съдебното заседание. По-нататък тези елементи от преписката се упоменават единствено в необходимата степен по преценка на Съда.

8. Предварително трябва да бъде изяснено дали националният съд правилно счита, че разпоредбите на споразумение, сключено след 1 януари 1958 г. от държава-членка с друга държава, може – от момента на присъединяването на последната към Общността – да се прилагат в отношенията между тези държави, ако се окаже, че те противоречат на правилата на Договора. Затова е необходимо да се определи дали разпоредбите на Френско-испанското споразумение са съвместими с правилата на Договора относно свободното движение на стоки.

9. За да се отговори на този въпрос, е необходимо първо да се изследва Френско-испанското споразумение – неговия контекст и обхват.

По Френско-испанско споразумение – неговият контекст и обхват

10. Целта на Френско-испанското споразумение е защитата на испанските указания за произход и наименования за произход на френска територия, и съответно – френските указания за произход и наименования за произход на испанска територия.

11. Сравнителното изследване на националното право на двете държави показва, че указанията за произход имат за цел да информират потребителя, че указаният продукт произхожда от определена местност, регион или страна. Този географски произход може да се ползва с по-голяма или по-малка известност. От своя страна

наименованието за произход гарантира не само географския произход на продукта, но и това, че стоките са произведени според установени изисквания за качество или производствени стандарти, определени с акт на публичен орган и контролирани от този орган, така че притежават определени специфични характеристики (вж. Решение от 9 юни 1992 г. по дело, точки 17 и 18, *Delhaize C-47/90 Recueil*, стр. I-3669). Указанията за произход са защитени от действието на правила, с цел забрана на подвеждаща реклама или още повече – на злоупотреби с използване на чужда репутация. От друга страна наименованията за произход са защитени със специални разпоредби, определени в законодателството или правните уредби в съответната област. Тези правила по принцип изключват употребата на термини като „вид”, „тип” или „стил” и докато са в сила, забраняват тяхното превръщане в родови.

12. Според принципа на териториалността, защитата на указанията за произход и наименованията за произход се урежда от правото на държавата, в която се иска защита (страната на внос), а не от това на страната на произход. По такъв начин защитата се определя от правото на страната на вноса, както и от фактическите обстоятелства и съществуващи разбирания в тази страна. В светлината на тези обстоятелства и разбирания ще бъде определено дали потребителите в тази страна са подвеждани или, както може да се получи – дали въпросното наименование не се е превърнало в родово наименование. Тъй като това определяне е независимо от правото на държавата на произход и от сформиранията там обстоятелства, закриляно указание за произход в държавата на произход може да бъде използвано като родово наименование в държавата, в която се осъществява вносът, и обратно.

13. По силата на предходния принцип прилагането на правото на страната на внос дерогира Френско-испанското споразумение за защита на наименованията за произход, указанията за произход и наименованията на определени стоки.

14. Създадената с Френско-испанското споразумение система почива на следните правила:

- защитените указания за произход и наименования за произход са запазени за изделия и стоки на държавата на произход (членове 2 и 3);

- защитените наименования са изброени в два списъка, приложени към Споразумението (членове 2 и 3)

- гарантираната защита е основана на правото на държавата на произход, а не на това на държавата, в която се иска защита (членове 2 и 3);

- защитата на включените в списъка наименования се допълва с включване на обща клауза, която забранява използването „върху изделия и стоки, върху техните етикети, от вътрешната или външната страна на тяхната опаковка, върху фактури, превозни документи или други търговски документи или при рекламиране” на неверни или подвеждащи означения, които могат да заблудят купувача или потребителя за техния истински произход, действителното място на тяхното производство, същност или техните основни качества (член 6);

- забраните, предвидени в споразумението, се прилагат също така и в случаите, когато защитените наименования се използват „преведени или е отбелязан истинският произход или с допълнение на термини като „стил”. „вид”, „тип”, „имитация” или „подобие” (член 5, параграф 2);

- най-накрая се уточнява, че „изделия или стоки с произход на територията на някоя от договарящите държави, както и техните опаковки, етикети, фактури, превозни документи или други търговски документи, които към момента на влизане в сила на това споразумение обичайно носят или препращат към означения, използването на които е забранено от въпросното споразумение, могат да бъдат продавани или използвани за период от пет години след влизането в сила на това споразумение” (член 8, параграф 1).

15. Доколкото определя като приложимо правото на държавата на произход, Френско-испанското споразумение се различава от Парижката конвенция за защита на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., ревизирана последно в Стокхолм на 14 юли 1967 г. (Сборник с договори на Организацията на обединените нации, том. 828, № 11851, стр. 305), и от Мадридската спогодба за преследване на фалшивите или подвеждащи указания за произхода на стоки от 14 април 1891 г., изменена и допълнена последно в Стокхолм на 14 юли 1967 г., (Recueil des traités des Nations unies, том. 828, № 11848, стр. 163). Доколкото тя обхваща указанията за произход и в този смисъл не е ограничена само до наименованията за произход, „признати и защитавани като такива в държавата на произход”, тя се различава от Лисабонската спогодба за защита на наименованията за произход и тяхната международна регистрация от 31 октомври 1958 г., изменена и допълнена в Стокхолм на 14 юли 1967 г. (Recueil des traités des Nations unies, том. 828, № 13172, стр. 205). При това, за да преодолеят слабостите на първите упоменати по-горе две многостранни споразумения и ограниченията на третото, много европейски държави сключват подобни двустранни споразумения.

По приложимостта на забраната за ограничения върху вноса и износа

16. Съгласно установената съдебна практика (вж. на първо място Решение от 11 юли 1974 г. по дело *Dassonville*, точка 5, 8/74, Recueil, стр. 837), че забраната в член 30 от Договора за налагане на мерки, които имат равностоен на количествени ограничения ефект, обхваща всички правила за търговия, приети от държавите-членки, които могат да затруднят – пряко или косвено, ефективно или потенциално – търговията в Общността.

17. В настоящия случай националният съд изразява съмнения относно приложимостта на член 30. *Exportur* твърди, че Френско-испанското споразумение изключва продажбата във Франция на френски стоки и продажбата в Испания на испански стоки, но по никакъв начин не пречи на вноса на испански стоки във Франция или на вноса на френски стоки в Испания. По тази причина *Exportur* твърди, че няма мярка с равностоен ефект по смисъла на член 30, и че исканото тълкуване не помага с нищо на националният съд да вземе решение по висящия пред него спор.

18. Твърдението на *Exportur* е неоснователно. Френско-испанското споразумение забранява на испански предприятия да използват защитени испански наименования във Франция, ако това използване е забранено от испанското законодателство, и на френски предприятия да използват защитени френски наименования в Испания, ако това е забранено от френското законодателство.

19. Освен това, както правилно отбелязват *LOR* и *Confiserie du Tech*, ако предприятие, установено в държава-членка, различна от Франция или Испания, изнася стоки в някоя от тези две държави и използва наименование, което е

защитено от споразумението, то и в двете държави ще бъде изправено пред забраната да използва това наименование.

20. Тези потенциални ефекти върху търговията в Общността са достатъчни, за да попаднат забраните, залегнали във Френско-испанското споразумение, в приложното поле на член 30 от Договора.

21. От друга страна, Френско-испанското споразумение, не включва мерки, както изисква член 34 (вж. Решение от 8 ноември 1979 г. по дело *Groenveld*, точка 7, 15/79, *Recueil*, стр. 3409), с предмет или ефект забраната на потоците на износ, и създаването на разлика в отношението спрямо вътрешната търговия на държава-членка и нейната износна търговия по такъв начин, че да се предостави специално предимство на националното производство или на вътрешния пазар на въпросната държава за сметка на производството или търговията на други държави-членки. Както доказва дружеството *Exportur*, разпоредбите на споразумението се отнасят до използването на защитените наименования само на територията на двете договарящи държави. Търговията с френски или испански стоки в други държави-членки остава извън приложното поле на споразумението. Освен това, ако френско предприятие е изправено пред забрана да изнася в Испания стоки с наименования, запазени за испански изделия, това не е поради приложимото на френска територия право по силата на Френско-испанското споразумение, а поради испанското право, приложимо във всички случаи на внос в Испания.

22. Затова проблемът трябва да бъде разгледан единствено в светлината на член 30.

По приложимостта на член 36 от Договора

По отношение на принципите

23. Член 36 от Договора предвижда, че член 30 не препятства налагане на забрани или ограничения на вноса, оправдани от защитата на индустриалната или търговска собственост.

24. Тъй като предвижда изключение от един от основните принципи на общия пазар, член 36 позволява дерогации от свободното движение на стоки, единствено когато тези дерогации са оправдани от защитата на права, които представляват специфичния предмет на тази собственост (вж. Решение от 31 ноември 1974 г., по дело *Centrafarm*, точка 7, 16/74 *Recueil*, стр. 1183).

25. По тази причина сега трябва да бъде установено дали забраните във Френско-испанското споразумение, са оправдани от защитата на права, които представляват специфичния предмет на указанията за произход и наименованията за произход.

26. Дружествата *LOR* и *Confiserie du Tech* поддържат на първо място, че няма съществена разлика в съдържанието и качеството на *tourons*, произведени в *Alicante* и *Lijona*, и *tourons*, които те произвеждат в *Perpignan*. Качеството и характеристиките на *tourons* не са свързани с техния географски произход. Като се позовават на Решение от 20 февруари 1975 г. по дело Комисия/Германия, (12/74,

Recueil, стр. 181), те заключават, че Френско-испанското споразумение е несъвместимо с правото на Общността.

27. Като се позовава на същото упоменато по-горе Решение по дело Комисия/Германия, Комисията поддържа, че особената функция на географското наименование е изпълнена и забраната, наложена на други предприятия да използват това наименование е оправдана от защитата на търговската собственост, само ако стоката, за която се използва защитеното наименование, притежава качества и характеристики, които се дължат на нейния географски произход, и са такива, че определят нейните индивидуални особености. Ако продуктът не придобива особени вкусови качества от региона, етикет, който отбелязва действителното място на произход или местността, съгласно член 3, алинея седма от Директива 79/112/ЕИО на Съвета от 18 декември 1978 г. относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки по отношение на етикетирането, представянето и рекламирането на хранителни продукти за продажба на краен клиент (ОВ 1979 г. L 33, стр. 1), е достатъчен да предпази потребителя от риск от грешка.

28. Становището на Комисията, което следва това на LOR и Confiserie du Tech, не може да бъде прието. То може да има като ефект лишаване от всякаква защита на географските наименования, използвани за стоки, за които не може да се докаже, че определени техни вкусови качества се дължат на региона, и които не са произведени в съответствие с изискванията за качество и производствените стандарти, определени с акт на публичен орган – тези наименования обикновено се означават като указания за произход. Независимо от това подобни наименования могат да се ползват с висока репутация сред потребителите и да представляват за производителите, установени в регионите, които те обозначават, съществено средство за привличане на клиентела. По тази причина те трябва да бъдат защитавани.

29. Упоменатото по-горе Решение по дело Комисия/Германия, няма ефекта, който твърди Комисията. По същество това решение постановява, че държава-членка не може – без да наруши разпоредбите на член 30, – да използва законодателен акт, за да запази за стоки с национално производство, наименования, които се използват за означаване на стоки с какъвто и да е произход, както и да задължава предприятията от други държави-членки да използват непознати или по-малко ценени от потребителите наименования. Поради своята дискриминационна природа, подобно законодателство не попада в дерогацията, предвидена в член 36.

30. Трябва също така да бъде отчетено, че в своето Решение от 25 април 1985 г. по дело Комисия/Обединено кралство, точка 21 (207/83, Recueil, стр. 1201) Съдът поддържа, че Договорът не поставя под въпрос правила, които позволяват използването на фалшиви указания за произход да бъде забранено.

По отношение на продължителното, по-старо, лоялно и традиционно потребление

31. Като се позовават на Решение от 13 март 1984 г. по дело Prantl (16/83, Recueil, стр. 1299), дружествата LOR и Confiserie du Tech поддържат, че защитата на географските наименования е оправдана само ако тя не засяга неблагоприятно лоялното и традиционно потребление от трети лица, и че приложението на Френско-испанското споразумение не може да забранява те да използват наименованията

„Turrón de Jijona” and „Turrón de Alicante”, тъй като тяхното потребление е по-старо, продължително и лоялно.

32. Този довод трябва да бъде отхвърлен. Вярно е, че в Решението по дело Prantl, в което за да определи дали с оглед да защити непряко наименование за географски произход в интерес на потребителите, националната правна уредба може да забрани търговията с вина, внесени в определен вид бутилка, Съдът отбелязва, че на общия пазар защитата на потребителя и честната търговия трябва, що се отнася до начина, по който вината се представят на потребителите, да бъде гарантирана с необходимото внимание по отношение на всички страни за лоялния и традиционен потребител в различните държави-членки.

33. В това решение Съдът заключава, че изключителното право на ползване на даден вид бутилка, гарантирано от националната правна уредба в държава-членка, не може да бъде използвано като пречка пред вноса на вина с произход от други държави-членки, и тяхното поставяне в бутилки със същата или подобна форма по силата на лоялната и традиционна практика в тази държава-членка.

34. В настоящия случай, без да е необходимо да се произнася по въпроса, по който спорят страните по главното производство, дали наименованията „Touron Alicante” и „Touron Jijona” са използвани от дружествата LOR и Confiserie du Tech преди подписването на Френско-испанското споразумение или не, трябва да бъде подчертано, че положението, което е в основата на делото Prantl, е различно от това по настоящия случай. В дело Prantl устните състезания, представени пред Съда показват (вж. упоменатото по-горе Решение по дело Prantl, точка 28), че бутилки от същия вид като „Bocksbeutel” или различаващи се от тях само по начини, незабележими за потребителя, традиционно се използват в търговията на вина с произход от определени региони в Италия. С други думи, въпросът е, че формата на бутилката се използва и в държавата-членка, която осъществява износа. По тази причина проблемът е бил как да се организира съвместното съществуване на непрякото указание за национален произход и на непрякото указание за чуждестранен произход. Тази ситуация не може да бъде сравнена с използването на наименования на испански градове от френски предприятия, което поставя проблема за защитата в една държава на наименованията на друга държава.

По отношение на законността на разширяването обхвата на правилата, приложими в държавата на произход, в държавата, в която се иска защита.

35. Дружествата LOR и Confiserie du Tech твърдят още, че наименованията „Touron Alicante” и „Touron Jijona” са родови наименования на видове изделия и вече не са указание за определен географски произход.

36. Този довод трябва да се разбира в смисъл, че по силата на член 30 от Договора, споразумението не може да забранява използването във Франция на испански наименования, които са станали родови наименования във Франция. Следователно, проблемът е дали противоречи на свободното движение на стоки двустранно споразумение между две държави-членки, което постановява прилагането, с дерогацията от принципа на териториалността, правото на страната на произход, вместо това на държавата, в която се иска защита. Това е проблемът, който сега трябва да се разгледа.

37. Целта на Споразумението е да възпре производителите от договаряща държава да използват географските наименования на друга държава, като по този начин се възползват от репутацията, свързана с продуктите на предприятия, установени в означените с тези наименования региони или местности. Подобна цел, предназначена да гарантира лоялна конкуренция, може да бъде разглеждана като целяща защитата на индустриалната и търговската собственост по смисъла на член 36, при условие че въпросните имена не са станали – или към момента на влизане в сила на това споразумение или след него – родови наименования в страната на произход.

38. Следователно, ако предоставената от дадена държава защита на наименованията, които указват региони или местности от нейната територия, е гарантирана по член 36 от Договора, то тази разпоредба допуска възможността защитата да се разпростре и на територията на друга държава-членка.

39. Предвид изложените по-горе съображения, отговорът, който следва да бъде даден на националния съд, трябва да бъде, че членове 30 и 36 от Договора допускат прилагане на правилата, определени от двустранно споразумение между държави-членки за защитата на указания за произход и наименования за произход като Френско-испанското споразумение от 27 юни 1973 г., при положение че защитените наименования не са станали – или към момента на влизане в сила на това Споразумение, или след него – родови наименования в страната на произход.

По съдебните разноси

40. Разноските, направени от германското и испанското правителство, Обединеното кралство и Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат за възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноси.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Cour d'Appel, Montpellier с Решение от 6 ноември 1990 г., реши:

Членове 30 и 36 от Договора допускат прилагане на правилата, определени от двустранно споразумение между държави-членки за защитата на указания за произход и наименования за произход като Френско-испанското споразумение от 27 юни 1973 г., при положение че защитените наименования не са станали – или към момента на влизане в сила на това Споразумение, или след него – родови наименования в страната на произход.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 ноември 1992 година.

Подписи